

**UCHWAŁA NR XI/104/2019  
RADY GMINY SADLINKI**

z dnia 18 grudnia 2019 r.

**w sprawie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie  
w Gminie Sadlinki na lata 2020-2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.) Rada Gminy Sadlinki uchwała co następuje:

**§ 1.**

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sadlinki na lata 2020-2022, którego treść stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

**§ 2.**

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadlinki.

**§ 3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem 02 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady Gminy  
Sadlinki

**Jarosław Gutmański**

Załącznik do uchwały Nr XI/104/2019

Rady Gminy Sadlinki

z dnia 18 grudnia 2019 r.

## **Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sadlinki na lata 2020-2022**

### **WSTĘP**

Strategicznym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz coraz częściej występującej przemocy wśród dzieci i młodzieży (rówieśników) - cyberprzemocy.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Sadlinki na lata 2020-2022 ma charakter długofalowy, jest kontynuacją programów obejmujących lata 2014-2016 oraz 2017-2019 i w miarę potrzeb oraz sytuacji społecznych może ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.)
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277).

Program jest spójny z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy na lata 2014-2020,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sadlinki na lata 2016-2025
- gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Sadlinki.

Ponadto Program został opracowany min. na podstawie przeprowadzonej Diagnozy Problemów Społecznych na terenie Gminy Sadlinki.

### **DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE**

Przemoc w rodzinie jest poważnym, zataczającym coraz szersze kręgi problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym lub powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu naruszającym prawa lub dobra osobiste osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażającym te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszającym ich godność, nietykalność

cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującym szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym oraz wywołującym cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u ofiary niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

Wyodrębnia się kilka rodzajów przemocy:

- Przemoc fizyczna, która obejmuje wszelkiego rodzaju bezpośrednie działania z użyciem siły, tj. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
- Przemoc psychiczna, która odznacza się sprawowaniem przez sprawcę kontroli nad ofiarą i przyjmuje formę wyśmiewania poglądów, religii, pochodzenia, narzucania własnych poglądów, stałą krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolację społeczną (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradację werbalną (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
- Przemoc seksualna, która polega na wymuszaniu pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia seksualnego oraz demonstrowaniu zazdrości i krytyce zachowań seksualnych.
- Przemoc ekonomiczna, która obejmuje działania mające na celu całkowite uzależnienie finansowe ofiary od sprawcy, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny.
- Zaniedbywanie, które wiąże się z niezaspokajaniem podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych, odrzuceniem emocjonalnym.
- Cyberprzemoc - prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystaniem internetu i narzędzi typu elektronicznego.

Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem a osoby dotknięte przemocą często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz zastosował przemoc wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Z obserwacji tych rodzin wynika, że przemoc powtarza się w charakterystycznym schemacie zwanym cyklem przemocy.

## ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY SADLINKI

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gmina Sadlinki liczy 5.974 mieszkańców (stan na 31.12.2018 r.) z czego 64,6% (4048) stanowią osoby w wieku produkcyjnym, 21,3% (1084) osoby w wieku przedprodukcyjnym i 14,1% (842) osoby w wieku poprodukcyjnym. Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym.

Według danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Sadlinkach na przestrzeni kilku lat realizowano procedurę „Niebieskiej Karty” w sposób następujący:

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 do (30.11.2019)
Ilość „Niebieska Karta”	9	8	9	13	11	9	3	9

Na terenie gminy Sadlinki w roku 2018 zostały założone 3 „Niebieskie Karty” tj. 1 Karta została założona przez pracownika socjalnego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sadlinkach oraz 2 przez funkcjonariuszy policji. W 2019 r. (wg stanu na dzień 30.11.2019 r.) do Gminnego Zespołu

Interdyscyplinarnego w Sadlinkach wpłynęło 9 Kart  
w tym 1 sporządzona przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kwidzynie, 1 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach oraz 7 przez jednostki policji.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadlinkach wynika, że w 2018 roku wpłynęło 10 wniosków celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. W wyniku przeprowadzonych postępowań (w tym również rozpoczętych w latach poprzednich) 5 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego skierowano na drogę sądową, 1 osoba podjęła leczenie z własnej woli. Z porady psychologa w Punkcie Konsultacyjnym w Sadlinkach korzystało 31 osób z rodzin, w których występuje problem alkoholowy (nadużywających alkoholu, uzależnionych i współuzależnionych).

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadlinkach wynika, że 3,45% ludności gminy korzystało w 2018 r. z pomocy społecznej. Wśród tej grupy 6 rodzin to rodziny z problemem alkoholowym. Na podstawie wywiadów środowiskowych i spostrzeżeń pracowników socjalnych można wnioskować, że zjawisko przemocy na terenie Gminy nie występuje na dużą skalę. Nie należy jednak uważać, że taki problem nie istnieje, ponieważ sprawy związane z przemocą często jeszcze przez niektórych są skrywane i być może o wielu przypadkach pracownicy socjalni nie mają możliwości uzyskania pełnego rozeznania. Przeprowadzona w 2019 r. Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Gminy Sadlinki wykazała, że problem przemocy wśród młodych mieszkańców Gminy występuje na stosunkowo wysokim poziomie – co trzeci badany zadeklarował bowiem doświadczenie przemocy, przy czym większość z nich doznało jej ze strony swoich rówieśników. Warto pochylić się nad zjawiskiem cyberprzemocy oraz poszerzyć wiedzę uczniów na temat istoty tego problemu i konsekwencji jej stosowania.

#### **ADRESACI PROGRAMU:**

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Sadlinki, głównie skierowany jest do:

1. Ofiar przemocy w rodzinie:
  - dzieci,
  - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
  - osób starszych,
  - osób niepełnosprawnych;
2. Sprawców przemocy w rodzinie;
3. Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą;
4. Społeczności lokalnej.

#### **CEL GŁÓWNY PROGRAMU**

Tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc oraz ochrony ofiar przemocy.

#### **Cele szczegółowe programu:**

- I. Koordynacja działań pomocowych realizatorów programu poprzez działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym min:
  - szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb,
  - kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
  - przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
  - kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów,
  - monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi,

- zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- gromadzenie oraz udzielanie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego składanych do GKRPA pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 ust. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- wsparcie psychologiczne dla ofiar przemocy i osób uzależnionych.

## **II. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego.**

1. Przygotowanie oraz udostępnienie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym.
2. Ułatwianie dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat przemocy domowej:
  - umieszczanie informacji na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Sadlinkach i w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sadlinkach oraz systematyczne aktualizowanie tych informacji,
  - rozpowszechnianie plakatów, broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy i hejtu uświadamiające, że przemoc może nieść za sobą negatywne konsekwencje nie tylko dla ofiary lecz również dla osoby będącej sprawcą,
  - publikowanie na stronie internetowej Gminy Sadlinki oraz GOPS-u informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.
3. Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością.
4. Uczenie się rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją poprzez:
  - promowanie zajęć edukacyjno – wychowawczych w szkołach, świetlicach socjoterapeutycznych i opiekuńczo – wychowawczej,
  - realizację szkolnych programów profilaktyki przemocy,
  - wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji,
  - konsultacje z terapeutą,
  - terapię dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

## **III. Systematyczna edukacja przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie.**

Udział (w miarę potrzeb) osób i grup zawodowych w specjalistycznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w celu:

- podniesienia poziomu wiedzy różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy,
- profesjonalnego przygotowania poszczególnych grup do realizacji działań pomocowych.

## **GLÓWNI REALIZATORZY PROGRAMU / PARTNERZY**

- Urząd Gminy w Sadlinkach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadlinkach,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sadlinkach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sadlinkach,
- Przychodnia Leczenia Uzależnień w Kwidzynie,

- Posterunek Policji w Sadlinkach,
- placówki służby zdrowia,
- placówki oświatowe,
- kuratorzy.

#### **MONITOROWANIE**

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Na bieżąco sprawowany będzie nadzór nad realizacją programu i podejmowanie niezbędnych działań zmierzających do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

#### **ŹRÓDŁA FINANSOWANIA:**

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2022, są środki własne Gminy oraz w miarę możliwości i potrzeb pozyskane ze źródeł zewnętrznych.